

9. 8. 2006

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Odpovědnost členů představenstva akciové společnosti za škodu v případě porušení povinnosti vykonávat svoji působnost s péčí řádného hospodáře

Jak plyne z ustanovení § 194 odst. 5 obchodního zákoníku (zákon č. [513/1991](#) Sb.), členové představenstva akciové společnosti jakožto členové jejího statutárního orgánu jsou povinni vykonávat svou působnost s péčí řádného hospodáře. Stejně tak jsou povinni zachovávat mlčenlivost o důvěrných informacích a skutečnostech, jejichž prozrazení třetím osobám by mohlo společnosti způsobit škodu.

To, že člen představenstva jednal s péčí řádného hospodáře, musí v případě sporu prokázat společnosti on sám. Důkazní břemeno o tomto tvrzení totiž ze zákona přechází z akciové společnosti přímo na dotyčného člena představenstva, jehož jednání zavdává podezření z porušení povinnosti vykonávat funkci s péčí řádného hospodáře. V praxi má přechod důkazního břemena následující důsledek. Bude-li se společnost u soudu domáhat vůči členovi (členům) představenstva náhrady škody způsobené jednáním v rozporu s povinností jednat s péčí řádného hospodáře, nemusí existenci daného protiprávního jednání prokazovat. Postačí, bude-li tvrdit, že se člen jejího představenstva tohoto porušení dopustil. Bude výlučně na daném členu představenstva, aby předložil u soudu důkazy a prokázal, že tomu tak není.

Obchodní zákoník nicméně vylučuje odpovědnost členů představenstva akciové společnosti za škodu, kterou způsobili společnosti plněním pokynu valné hromady. To neplatí pouze v případě, je-li pokyn valné hromady v rozporu s právními předpisy. Splnění pokynu valné hromady, který je v rozporu se zákonem, jsou totiž členové představenstva samozřejmě povinni odmítnout.

Jak již bylo naznačeno výše, způsobí-li společnosti škodu jednáním v rozporu s požadavkem péče řádného hospodáře více členů představenstva, může se společnost domáhat náhrady škody po všech těchto členech společně. Dle obchodního zákoníku totiž ti členové představenstva, kteří způsobili společnosti škodu porušením právních povinností při výkonu působnosti představenstva, odpovídají za tuto škodu společně a nerozdílně.

Škodu po odpovědných členech představenstva společnosti (včetně těch již bývalých) vymáhá jménem společnosti předně její představenstvo. Není-li to možné (např. proto, že se protiprávního jednání dopustili všichni členové představenstva, příp. v představenstvu není z různých důvodů vůle tuto škodu vymáhat), může vymáhat škodu na žádost akcionáře či akcionářů uvedených v ustanovení § 181 odst. 1 obchodního zákoníku dozorčí rada společnosti. V krajním případě může právo na náhradu škody vůči odpovědnému členovi představenstva uplatnit i akcionář nebo akcionáři, jejichž žádost nebyla dozorčí radou společnosti vyslyšena (blíže viz ustanovení § 181 odst. 2 obchodního zákoníku).

Odpovědnosti za škodu vzniklou společnosti se nelze zprostit (nebo ji omezit) ani smlouvou uzavřenou mezi společností a členem představenstva (např. smlouvou o výkonu funkce), ani

příslušným ustanovením stanov. Takové ujednání bude vždy neplatné a nebude mít žádnou právní relevanci.

S ohledem na skutečnost, že porušením povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře může vzniknout škoda nejen samotné společnosti, ale i třetím osobám, je vhodné se závěrem zmínit i o zákonném ručení členů představenstva za náhradu této škody.

Vznikne-li protiprávním jednáním člena (či členů) představenstva společnosti škoda, je povinen ji společnosti samozřejmě uhradit. Ve vztahu k třetím osobám, které byly tímto protiprávním jednáním člena (členů) představenstva společnosti postiženy, má nesplnění této uhrazovací povinnosti následující důsledek.

Jestliže odpovědný člen představenstva škodu společnosti neuhradil a tyto třetí osoby nemohou dosáhnout uspokojení své pohledávky ani z majetku společnosti (např. pro její platební neschopnost, nebo z důvodu, že společnost zastavila platby), ručí těmto osobám za závazky společnosti dotyčný odpovědný člen jejího představenstva. Je-li odpovědných členů představenstva více, budou ručit za závazky společnosti společně a nerozdílně. Rozsah jejich ručení je však omezen rozsahem povinnosti k náhradě škody. Jakmile proto v tomto rozsahu způsobenou škodu nahradí, ručení zaniká.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Prekluze důvodu neplatnosti VH](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. - zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)